

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Základní škola Mírová pod Kozákovem - Bělá

Bělá 31, 511 01 Turnov

Identifikátor školy: 600 099 300

Zřizovatel: Obec Mírová pod Kozákovem 16, 511 01 Turnov

Školský úřad Semily, Ke Stadionu 183, 513 01 Semily

Termín konání orientační inspekce: 3. a 5. října 2000

Čj.	085 374/00-5023
Signatura	oh5bu102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Mírové pod Kozákovem - Bělé je školou pětiletou s odloučeným pracovištěm II. třídy ve Vesci, čp. 37 vzdáleným cca 7 km. V I. třídě (1. ročník) je vyučováno 8 žáků, ve II. třídě (1. a 2. ročník) je vyučováno 14 žáků, ve III. třídě (2. a 3. ročník) 17 žáků, ve IV. třídě (5. ročník) 11 žáků a v V. třídě (5. ročník) 12 žáků. Aktuálně tedy navštěvují obě budovy školy celkem 62 žáci. Průměrný počet na třídu (12,4 žáka) nesplňuje zákonem stanovený počet 15 žáků, proto má škola udělenou prodlouženou výjimku MŠMT ČR čj. 17 909/99-22 ze dne 24. května 1999 na dobu dalších dvou let počínaje škol. rokem 1999/2000 ve smyslu § 6 odst. 3 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a v souladu s Pokynem ministra školství mládeže a tělovýchovy čj. 18 479/97-60 ze dne 23. května 1997. V této souvislosti je proto zřizovatel nucen doplácet cca 13. 000,- Kč ročně na mzdy pedagogických pracovníků do výše stanoveného okresního normativu.

Přirozená spádovost do obou budov je z lokalit Smrčí, Loktuše, Sekerkovy Loučky, Chutnovka, Chlomek, Záholice a Bukovina. Demografická prognóza do příštích let naznačuje spíše ještě úbytek dětí, což bude mít za následek pravděpodobně další slučování ročníků a tím redukci tříd. Součástí školy dle zařazovací listiny je školní družina.

Poslední inspekce se uskutečnila ve škole v dubnu roku 1997 a byla zaměřena na úroveň řízení a oprávněnost výše uvedené výjimky. Současná orientační inspekce se soustředila na kvalitu průběhu vzdělávání v českém jazyce, matematice, prvouce a vlastivědě a dále se zabývala jednotlivými oblastmi řízení školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola vyučuje dle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a k výuce užívá učebnic a pracovních sešitů, které jsou opatřeny schvalovacími doložkami MŠMT ČR. Vzdělávací program je doplněn možnostmi výběru anglického či německého jazyka od 4. ročníku a několika kroužky (výtvarný, cvičení s hudbou, základy práce s výpočetní technikou a hra na flétnu). Po materiálně-technické stránce jsou obě budovy velmi dobře vybaveny výpočetní technikou s připojením na internet, barevnou tiskárnou, moderní didaktickou technikou, klavírem a řadou funkčních učebních pomůcek. V hlavní budově v Bělé slouží dobře vybavená tělocvična a jídelna s kuchyňkou na vydávání obědů. Škola nemá vlastní kuchyni, dovoz obědů z jídelny při mateřské škole na Chutnovce zajišťuje obecní úřad. Ve Vesci se obědy nevydávají. Pitný režim je realizován formou akce „školní mléko“ a podáváním čaje. Blízko školy je travnaté, velmi dobře udržované hřiště a k dispozici je v letních měsících plavecký bazén. K hlavní budově přiléhá zahrada s vybavením pro školní družinu a pěstitelské práce. Zahrada je vzorně udržována se záhony květin a pečlivě strážným trávníkem. Celkový estetický vzhled školy s muškáty v oknech, vnitřní výzdobou žákovskými pracemi, přírodninami a hygienickou úrovní úklidových prací je zcela mimořádný, což ostře kontrastuje s vnějším vzhledem druhé budovy ve Vesci včetně neudržované zahrady a nejbližšího okolí.

Ve škole působí celkem šest pedagogických pracovníků (ředitelka, čtyři učitelky a vychovatelka školní družiny) s délkou praxe od jednoho do dvačtyřiceti let. Odborná a pedagogická způsobilost činí 74,3 %. Z celkového počtu 114 vyučovaných hodin je neaprobovaně vyučováno 19 hodin. Ve 4. ročníku vyučuje paní učitelka, jejíž odborná a pedagogická způsobilost je pro II. stupeň základní školy s aprobací český jazyk - výtvarná výchova. Tím je porušena Příloha č. 1 Vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné

a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Provozní pracovníci jsou zaměstnanci obce.

Škola vykazuje jednoho integrovaného žáka, na kterého čerpá finanční prostředky dle příslušných předpisů. Další dva žáci se zdravotními problémy jsou osvobozeni od tělesné výchovy. Žákům slabším, ale i těm nadanějším, je věnována zvýšená péče. Řada žáků byla v minulých letech úspěšná v přijímacím řízení do víceletého gymnázia v Turnově.

Český jazyk a čtení

Navštíveny byly tři hodiny ve II. (1. a 2. ročník), III. (2. a 3. ročník) a IV. třídě u tří vyučujících, jejichž příprava na vyučování byla velmi dobrá. Všechny mají zpracované tematické plány učiva s časovým rozvržením aktuálně probírané látky (vyvozování písmen, slovní druhy, věta a souvětí, nácvik tichého a hlasitého čtení a práce s textem), která je v souladu s požadavky osnov. Výuka probíhala v estetickém prostředí jednotlivých tříd, učitelky dbaly na zásady hygieny správného sezení a psaní, zařazeny byly relaxační chvilky. Český jazyk je vyučován s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí v 83,7 %. Ve IV. třídě jsou hodiny vyučovány pouze se způsobilostí odbornou (aprobace český jazyk - výtvarná výchova pro II. stupeň ZŠ), což však nijak neovlivňuje jejich velmi dobrou kvalitu.

V organizaci výuky převládala snaha o co nejvyšší zapojení všech žáků. Vyučující volily individuální tempo, střídaly různé formy činností, kladly důraz na logické zdůvodňování gramatických jevů, k psané formě jazyka přistupovaly až po řádném procvičení látky. Funkčně užívaly učebnic vydavatelství Alter, v hodině literární výchovy byla pozornost soustředěna na porozumění čteného textu žáky slabšími a na samostatnou orientaci žáků nadanějších při jeho rozboru. Ve třídách, kde se vyučují současně dva ročníky, vhodně střídaly přímou a nepřímou práci v odděleních.

Hodiny byly motivačně uvedeny, zadávané úkoly pravidelně vyhodnocovány včetně důsledné kontroly písemných prací, jejichž grafická úroveň je dobrá.

V hodinách převládala přátelská atmosféra, vyučující projevovaly hezký vztah k dětem.

Hodiny byly hodnoceny dvakrát jako velmi dobré, jedenkrát jako vynikající.

Matematika

Hospitovány byly dvě hodiny ve II. (1. a 2. ročník) a v V. třídě u dvou vyučujících. I zde byla pozorována jejich pečlivá příprava včetně dopředu zadaných rozšiřujících úkolů na počítači pro nadané žáky. Probírané učivo (sčítání a odčítání v oboru čísel, řešení rovnic, početní úkony se závorkami) bylo v souladu s předloženými tematickými plány a korespondovalo s požadavky osnov. Matematika je ve škole vyučována s 79,2 % odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výuka probíhala ve vysoce estetickém prostředí kmenových tříd, užity byly standardní pomůcky, učebnice vydavatelství Alter a Nová škola Brno a vhodně byl využit i počítač při rozšiřujících úkolech. Ve třídě se spojenými ročníky paní učitelka vhodně střídala přímou a nepřímou práci s rovnoměrným vytížením všech žáků. V páté třídě byl velký důraz položen na samostatné řešení úkolů, kdy vyučující vystupovala spíše v roli koordinátora a konzultanta jednotlivých žáků. Žakovské písemnosti jsou opravovány, domácí úkoly jsou zadávány pravidelně a mají procvičující charakter.

Hodiny se vyznačovaly přátelskou atmosférou, obě učitelky projevovaly hezký vztah k žákům, což se odráželo na jejich zájmu o probírané učivo a vzorném chování.

Hodiny byly hodnoceny jako velmi dobré.

Prvouka, vlastivěda

Zhlédnuty byly tři vyučovací jednotky ve spojených ročnících (1. a 2., 3. a 5., samostatný 4.) u tří vyučujících. Hodina ve 4. ročníku byla odučena bez odborné a pedagogické způsobilosti, ostatní hodiny v plné odborné a pedagogické způsobilosti. Vyučující byly na hodiny pečlivě připraveny, probírané učivo (dopravní prostředky, naše vlast v minulosti, krajina okolo nás, husitství v Čechách, poledníky a rovnoběžky) bylo v souladu s učebními osnovami i předloženými tematickými plány.

Škola je pro výuku přírodovědných i společensko-vědních předmětů dobře vybavena, žáci mají k dispozici mapy, atlasy, pracovní listy a učebnice, paní učitelky doplňují výklad dalšími rozšiřujícími publikacemi.

Použité formy a metody práce byly v jednotlivých ročnících rozdílné. Od klasického frontálního výkladu přes řízený rozhovor s využitím praktických životních zkušeností žáků s dopravními prostředky až po efektní zařazení znalostní hry na motivy „Anežky České“ se všemi atributy televizní soutěže. Vyučující vedly žáky k samostatnému verbálnímu projevu, orientaci na mapě i v textu učebnice a přiměřenému třídění historických faktů.

Výrazná byla vstupní i průběžná motivace učiva, která udržovala žáky v pozornosti a aktivitě, vhodně byly užity další doplňující informace. Sešity, sloužící ke stručným zápisům látky, jsou vedeny v dobré grafické úpravě.

Hodiny byly hodnoceny dvakrát jako vynikající, jedenkrát velmi dobře.

Hodnocení kvality vzdělávání

V hospitovaných hodinách byla především sledována schopnost vyučujících kombinovat různé druhy a formy činností (často v podmínkách práce dělených tříd), pochopení a empatie individuálních potřeb jednotlivých žáků, možnost vytváření adekvátního prostoru pro jejich aktivitu a spontaneitu. Sledované skutečnosti jsou hodnoceny pozitivně. Plánování výuky v podmínkách vzdělávacího programu Základní škola je vynikající. Personální podmínky jsou dobré, prostorové podmínky včetně materiálního vybavení jsou velmi dobré, estetické prostředí interiérů je vynikající. Psychohygienické zásady včetně pitného režimu jsou uplatňovány. Organizace a formy výuky jsou u jednotlivých vyučujících rozdílné, převládá však metodická zkušenost, odbornost a realizace individuálního přístupu ke specifickým potřebám žáků. Motivace, hodnocení, vzájemná interakce a komunikace mezi žáky a vyučujícími je velmi dobrá.

Celková kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka má vypracovanou dlouhodobou koncepci rozvoje školy po materiální i výchovně-vzdělávací stránce, jejíž prioritou je příprava žáků na přechod do plně organizovaných turnovských škol podle jejich vlastního výběru včetně víceletého gymnázia. Na koncepci navazuje „Plán činnosti ve školním roce 2000/2001“ se stanovením konkrétních úkolů v jednotlivých měsících. Realizace plánu je podložena stabilizovaným a do značné míry

erudovaným pedagogickým sborem. Plán je pravidelně vyhodnocován, je stanovena individuální zodpovědnost za jeho jednotlivé oblasti.

Plánování výchovně-vzdělávací činnosti, celková koncepce školy a její realizace jsou na velmi dobré úrovni.

Organizování

Organizace života školy je kodifikována „Řádem školy“, který vymezuje základní cíle a poslání školy, upravuje docházku žáků do školy, jejich práva a povinnosti a stanovuje podmínky zajišťování kázně způsobem slučitelným s lidskou důstojností. Zdůrazněn je respekt k právům dítěte a k jeho celkovému humanitnímu rozvoji.

Informace předávané ředitelkou školy pedagogickým pracovníkům jsou jasné a stručné. Osobní údaje i důvěrné informace o žácích jsou zabezpečeny proti zneužití. Již několik let vydává škola vlastní časopis „Běláček“, v němž vyhláší různé soutěže a úkoly, za jejichž řešení jsou žáci odměňováni.

Vnější informační systém se opírá o průběžná sdělení rodičům v notýscích a žákovských knížkách a o pravidelné třídní schůzky. Na veřejnosti se škola prezentuje svojí vývěskou v obci, organizuje vánoční besídku, vystoupení ke Dni matek, posezení s důchodci atd. Rozšiřuje spolupráci s mateřskou školou na Chutnovce v přípravě dětí na zápis. Každé dítě je osloveno pozvánkou k zápisu, kde jsou uvedeny informace pro rodiče ohledně možností, které škola svým žákům nabízí.

Předepsaná dokumentace školy je vedena na platných tiskopisech, její úroveň zpracování je příkladná. Při kontrole dle § 38a odst. 1 písm. a) - 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), v platném znění nebylo shledáno závad. Výroční zpráva školy včetně kapitoly o hospodaření je zpracována přehledně, obsahuje všechny důležité údaje určeným subjektům i veřejnosti.

Úroveň organizace jednotlivých činností řízení je na daném typu školy příkladná - vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole jsou patrné dobré interpersonální vztahy. Ředitelka školy má vypracována kritéria pro stanovení výše nenárokových složek platu jednotlivých pracovníků; osobní ohodnocení je diferencováno. K tomu je využívána jejich odbornost a kreativita při vedení kroužků, výzdoby a prezentace školy na veřejnosti. Všechny se účastní různých forem dalšího vzdělávání. Dvě vyučující získaly odbornost k výuce cizích jazyků ve 4. a 5. ročníku u akreditovaných institucí, dále obsluhy PC a paní ředitelka absolvovala vzdělávací program Pedagogického centra v Hradci Králové „Řídící práce ředitele málotřídní školy“ a získala osvědčení za cyklus přednášek „Rodina, matka - otec - dítě“. Ostatní navštěvují semináře hudební a dopravní výchovy, genetického čtení, dyslektických asistentek aj. Finanční prostředky pro toto vzdělávání poskytuje škole ve značné míře její zřizovatel.

Začínající pedagožka i paní učitelka s aprobací na II. stupeň ZŠ nacházejí u zkušenějších kolegyně i ředitelky školy didaktickou a metodickou pomoc.

Sebehodnocení školy je pravidelně prováděno na pedagogických radách a je obsaženo ve výroční zprávě.

Pedagogické pracovnice školy jsou ke své práci systematicky motivovány a vedeny. Tato oblast je hodnocena jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky školy je zaměřena především na sledování úrovně výchovně-vzdělávacího procesu. Z provedených hospitací (cca 20 do roka) je pozornost věnována průběžnému plnění učebních osnov a tematických plánů, organizaci a formám výuky, grafickému projevu žáků, úrovni vedení třídní dokumentace a estetice školního prostředí. Paní ředitelka zadává v jednotlivých ročnících vlastní kontrolní práce a v součinnosti s třídními učitelkami provádí jejich vyhodnocování. Dále užívá standardizovaných testů z vydavatelství Psychoservis Brno, SCIO a BLUG Praha. Při přípravě žáků na víceleté gymnázium spolupracuje s okolními málotřídními školami.

Pravidelně je prováděna kontrola hospodaření a rozpočtu stanoveným zřizovatelem a ŠÚ Semily. Přidělený rozpočet pro fiskální rok 2000 se jeví jako postačující. Inventarizace majetku, školních pomůcek a dalšího inventáře se provádí jedenkrát do roka po dohodě se zřizovatelem dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Je vytvořen fungující model systému vnitřní kontroly chodu jednotlivých oblastí života školy. Inspekce hodnotí tuto problematiku jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka školy působí ve funkci od roku 1994 v druhém funkčním období. Pro svoji řídicí a kontrolní práci získala potřebné zkušenosti, které si nadále v rámci dalšího vzdělávání rozšiřuje. Řízení školy je kromě zajištění odborné a pedagogické způsobilosti ve 4. ročníku v souladu s právními předpisy.

Celková kvalita řízení v podmínkách školy s I.stupněm je vysoce efektivní. Obsahuje prvky spolupráce všech pracovníků školy. Inspekce ji hodnotí jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol
- Zřizovací listina školy
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy
- Výroční zpráva školy a zpráva o hospodaření
- Záписy z pedagogických rad
- Řád školy
- Vnitřní řád školy
- Minimální preventivní program protispolečenských jevů
- Rozvrhy hodin
- Podkladová inspekční dokumentace
- Rozpočet školy
- Personální dokumentace
- Ostatní dokumentace školy

- Srovnávací prověrky a písemnosti žáků
- Rozhodnutí MŠMT ČR o udělení výjimky
- Koncepční záměry školy „O co se snažíme v naší škole“
- Hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Zásadní pozitiva:

- Nadstandardní nabídka zájmových útvarů a mimoškolních činností,
- výběr výuky ze dvou cizích jazyků,
- pěkný vztah vyučujících k žákům,
- péče ředitelky školy o systematický rozvoj dalšího vzdělávání všech pedagogických pracovníků,
- vysoká estetická úroveň interiéru obou budov, příkladná úroveň venkovního okolí hlavní budovy v Bělé,
- péče zřizovatele o potřeby školy.

Negativa:

- Neaprobovaná výuka pro I. stupeň ZŠ u jedné vyučující,
- nízká estetická úroveň vstupu a nejbližšího okolí školní budovy ve Vesci.

Doporučení k další činnosti školy:

- Dle finančních možností zřizovatele provést terénní úpravy vchodu a okolí školní budovy ve Vesci.
- Pokračovat v efektivním řízení školy a udržet nadstandardní nabídku školních i mimoškolních aktivit.

Celkové hodnocení školy:

Podmínky a průběh vzdělávání:

Výuka a výchova probíhá v čistém a podnětném estetickém prostředí. Škola je vybavena odpovídajícím množstvím učebních pomůcek, kvalitním školním nábytkem a základní výpočetní technikou s připojením na internet. Skladba rozvrhu hodin, délka přestávek je v souladu se zásadami psychohygieny školního dne. Personální podmínky jsou dobré.

Hospitováno bylo celkem v osmi vyučovacích jednotkách s hodnocením buď velmi dobrý nebo vynikající.

Podmínky a průběh vzdělávání při realizaci učebního programu Základní škola jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré s výraznou převahou pozitiv.

Řízení školy:

V procesu řízení školy jsou uplatňovány prvky spolupráce a důvěry. Pedagogické pracovníce mají možnost vlastní seberealizace v oblastech jim blízkých - zvláště na základě svého dalšího systematického vzdělávání.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou vynakládány efektivně a čerpání rozpočtů je pravidelně kontrolováno.

Řízení školy je hodnoceno jako velmi dobré s výraznou převahou pozitivních zjištění.

Škola plní svoje úkoly vymezené zákonem ve sledovaných oblastech velmi dobrým způsobem.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Antoš	Antoš, v. r.

V Semilech dne 23. října 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. října 2000

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Marcela Mlejnková	Marcela Mlejnková, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Semily	10. 11. 2000	085 410/00-5023/A
Zřizovatel Obec Mírová pod Kozákovem	10. 11. 2000	085 410/00-5023IB

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	-----